

φόρους εἰς τοὺς διὰ θαλάσσης προσερχομένους πρὸς τὸ ἱερὸν ἀνθρώπους, καὶ ἄλλας ἐπραΐαν βιαιοπραγίας.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα περὶ τὸ 595 πρὸ Χριστοῦ, ὅτε τὸ ἀμφικτυονικὸν συνέδριον, εἴτε κατ' εἰσήγησιν τῶν Φωκέων, εἴτε καὶ οἴκοθεν κηδόμενον περὶ τοῦ ναοῦ, ἀπεφάσισεν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ περιφήμου νομοθέτου Σόλωνος, νὰ παρεμβῆ καὶ νὰ τιωρήσῃ τοὺς Κιρραίους. Ἐντεῦθεν προέκυψε πόλεμος δεκαετής, ὁ λεγόμενος πρῶτος ἱερὸς πόλεμος, ὅστις ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ, διὰ τῆς κοινῆς συμπράξεως τῶν μὲν Θεσσαλῶν ὑπὸ τὸν Ἀλευάδην Εὐθύλοχον, τῶν δὲ Σικωνίων ὑπὸ τὸν Κλεισθένη, καὶ τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Ἀλκμαίωνα. Ἡ Κίρρα, ὡς φαίνεται, ἀντέστη γενναίως, μέχρις οὗ ἀπεκλείσθη ἀπὸ θαλάσσης, διὰ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Σικωνίου Κλεισθένους· ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ ἐκυριεύθη ἡ πόλις, οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐξηκολούθησαν ἀμυνόμενοι ἐπὶ τῆς Κίρριος. Τελευταῖον ὅμως καθυπετάχθησαν· καὶ ἡ μὲν πόλις αὐτῶν ὅλως κατεστράφη, ἢ τὸ πολὺ ἐξηκολούθησεν ὑπάρχουσα μόνον πρὸς ἀπόβασιν προσκνητῶν, πᾶσα δὲ ἡ παρακειμένη πε-

Νομίσματα τῶν Δελφῶν

(Κεφαλή κριοῦ, κεφαλή τράγου καὶ δελφίνες)

(Κεφαλή λιθίοπος καὶ κεφαλή τράγου)

διάς καθωσιώθη εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς θεόν, τοῦ ὁποῦ ἡ ἰδιοκτησία παρεξετάθη τοιουτοτρόπως μέχρι τῆς θαλάσσης· καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, τὸ πλούσιον τοῦτο πεδῖον, τὸ σήμερον κατάφυτον ὑπὸ ἐλαιῶν, κατεδικάσθη νὰ μένῃ ἔσασι ἀγεώργητον καὶ ἀφύτευτον, καὶ ἐν γένει ἀκαλλιέργητον, νὰ μὴ χρησιμεύσῃ δὲ εἰμὴ μόνον εἰς νομὴν βοσκημάτων. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἣτις ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται παράλογος καὶ ἄσκοπος, δὲν ἦτο ἀληθῶς τοιαύτη· διότι ὄχι μόνον ἐτρέφοντο ἐν τῷ πεδίῳ ἐκεῖνῳ τὰ ἀναρίθμητα ἱερεῖα, τὰ ὁποῖα, πωλούμενα ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ εἰς προσκνητάς, ἐχρησίμευον εἰς τὰς θυσίας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διότι, διακωλυθείσης τῆς καλλιεργείας τοῦ πεδίου, προελαμβάνετο ἡ ἀνέγερσις πάσης νέας ἀντιπάλου, ἐπὶ τῆς παραλίας, πόλεως, τί δ' ἀπέγινεν ἡ Κρίσσα, ἀδηλον δὲν γνωρίζομεν, δηλαδή, ἂν καὶ αὕτη κατεστράφη, ἢ παρέμεινεν ὡς ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Δελφοὺς πόλις. Βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ Δελφοὶ ἔκτοτε παρίστανται ὡς πόλις αὐτοτελής· καὶ μετεῖχε μὲν ἡ πόλις αὕτη τοῦ κοινοῦ τῶν Φωκέων συνεδρίου, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἱεροῦ διηύθυνεν αὐτὴ κυριαρχικῶς, ἂν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἡμφισβητήθη ἐκ διαλειμάτων ὑπὸ τῶν Φωκέων.

Ὁ πόλεμος ὅστις ἐπήγαγε τὴν τοιαύτην τῶν πραγμάτων μεταβολήν, εἶναι κατ' ἑαυτὸν γεγονός πλείστου λόγου ἄξιον· διότι, καθ' ὅσον ἤξεύρομεν, εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ ἴσως τὸ μόνον γεγονός τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, καθ' ὃ βλέπομεν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον πάντες οἱ μετέχοντες αὐτοῦ ἔχουσιν ἴσην ψήφον, ἀποφασίζον κοινήν τινα ἐπιχείρησιν, τὰς δὲ πολιτείας ἀναλαμβάνουσας τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ ἐπὶ δέκα ἔτη ἐπιμενούσας πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ κοινοῦ τούτου σκοποῦ. Μέχρι τοῦ γεγονότος τούτου, ἡ ἱστορία τῶν ἐλληνικῶν πολιτειῶν εἶναι μεμονωμένη, καὶ οὐδεὶς πολιτικὸς δεσμὸς φαίνεται σινάπτων αὐτάς. Μετὰ δὲ τὸν πρῶτον ἱερὸν πόλεμον, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παρουσίας περιόδου, αἱ ἐλληνικαὶ πολιτεῖαι ἐξακολουθοῦσι μὲν νὰ κοινοπραγῶσιν, ἀλλὰ συνδέονται ἐπὶ τούτῳ διὰ δεσμοῦ ἄλλου εἶδους, διὰ τῆς λεγομένης ἡγεμονίας, καθ' ἣν μία πόλις ἰσχυροτέρα προεδρεύει, ἢ μᾶλλον δυναστεύει ἄλλων ὑποδεεστέρων, καὶ ὄχι, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διὰ συνεδρίου συγκειμένου ἐξ ἴσων πολιτειῶν. Τελευταῖον ὁ ἱερὸς οὗτος πόλεμος ἐπέφερε καὶ ἕτερόν τι ἀποτέλεσμα, οὐδὲν ἦντον λόγου ἄξιον, διότι ἐκ τῶν λαφύρων τῆς Κίρρας συνέστησαν οἱ νικηφόροι σύμμαχοι τὸν ἀγῶνα τὸν ὀνομαζόμενον Πύθια.

